

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Кругляк Костянтин Борисович**,
1980 року народження, громадянин **України**

освіта вища: у **2001 році** закінчив Національну академію внутрішніх справ України за спеціальністю «Правознавство» (диплом спеціаліста) університет імені Тараса Шевченка та здобула ступінь магістра права з відзнакою.

На сьогодні тимчасово не працює, пенсіонер.

З **вересня 2021 року** по теперішній час аспірант заочної форми навчання кафедри цивільного права та процесу **Національної академії внутрішніх справ**, виконав акредитовану освітньо-наукову програму **Національної академії внутрішніх справ**.

Разова спеціалізована вчена рада утворена наказом **Національної академії внутрішніх справ** від «**25**» грудня **2024 року № 1719**, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради - **Дениса Тихомирова**, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри теорії, історії та філософії права Національної академії внутрішніх справ.

Рецензентів - **Андрія Петровського**, кандидата юридичних наук, доцента, професора кафедри цивільного права та процесу Національної академії внутрішніх справ
Богдана Кирдана, кандидата юридичних наук, доцента, т.в.о. завідувача кафедри цивільного права та процесу Національної академії внутрішніх справ.

Офіційних опонентів - **Костянтина Гусарова**, доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри цивільної юстиції та адвокатури Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;
Віталія Кучера, кандидата юридичних наук, доцента, завідувача кафедри загальноправових дисциплін факультету № 1 Львівського державного університету внутрішніх справ.

на засіданні «**28**» лютого **2025 року** прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань «Право» **Кругляку Костянтину Борисовичу** на підставі публічного захисту дисертації «**Сторони у цивільному процесі України**» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано в **Національній академії внутрішніх справ, МВС України, м. Київ**.

Науковий керівник – **Ганна Чурпіта**, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права та процесу Національної академії внутрішніх справ.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація є першим після новелізації цивільного процесуального законодавства України комплексним дослідженням інституту сторін у цивільному процесі України. У результаті проведеного дослідження сформульовано та обґрунтовано, а також додатково аргументовано низку наукових положень і висновків, які виносяться на захист, зокрема:

вперше обґрунтовано, що у своєму становленні та розвитку інститут сторін у цивільному процесі України пройшов декілька етапів, які у цілому співпадають з етапами становлення державності на території України;

вперше визначено, що спільне цивільне процесуальне право сторін примиритися може бути реалізовано у двох формах: а) процесуальній, тобто у визначеному ЦПК України процесуальному порядку, у тому числі під час застосування процедури врегулювання спору за участю судді; б) непроцесуальній, шляхом застосування процедури медіації. Водночас, процесуальні наслідки примирення сторін незалежно від форми, у якій воно було здійснено, є однаковими, як-от: а) укладення мирової угоди в порядку, визначеному ст. 207 ЦПК України; б) відмова позивача від позову (п. 1 ч. 2 ст. 49 ЦПК України); в) визнання позову відповідачем (п. 1 ч. 2 ст. 49 ЦПК України); г) звернення позивача до суду із заявою про залишення позову без розгляду (п. 5 ч. 1 ст. 257 ЦПК України);

вперше встановлено, що спільний спеціальний цивільний процесуальний обов'язок сторін нести ризик настання наслідків, пов'язаних із вчиненням чи невчиненням ними процесуальних дій, передбачає необхідність усвідомлення сторонами можливих процесуальних наслідків вчинення чи невчинення ними процесуальних дій, а у випадку настання таких наслідків – готовність діяти відповідно до норм цивільного процесуального законодавства.

вперше провадження декілька справ за позовами одного й того самого позивача до різних відповідачів або різних позивачів до одного й того самого відповідача, процесуальна співучасть виникає, якщо ці вимоги є пов'язаними між собою підставою виникнення, що співвідноситься із такою умовою виникнення процесуальної співучасті як виникнення прав та обов'язків кількох позивачів чи відповідачів з однієї підстави. Водночас, у разі залучення до участі у справі співвідповідача за клопотанням позивача процесуальна співучасть виникає незалежно від наявності умов, за яких вона допускається (ч. 2 ст. 50 ЦПК України), адже наявність таких умов презюмується.

За своїм змістом дисертація відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами), Вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом міністерства освіти та науки України від 12 січня 2017 року № 40 (зі змінами) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора

філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

Здобувач має 7 наукових публікацій за темою дисертації, серед яких три статті опубліковано в наукових фахових виданнях України з права, а також чотири тези доповідей у матеріалах науково-практичних конференцій, семінарів і круглих столів. У наукових публікаціях у повній мірі обґрунтовуються отримані наукові результати відповідно до поставленої мети:

1. Кругляк К. Б. Поняття та ознаки сторін у цивільному процесі України. *Успіхи і досягнення у науці*. 2024. № 6(6). С. 116–127. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/14245>.

2. Кругляк К. Б. Інститут сторін у цивільному процесі іноземних держав. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 8(26). С. 625–636. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/14084>.

3. Кругляк К. Б. Еволюція правового регулювання інституту сторін у цивільному процесі України. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 8(36). С. 595–605. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/13792>.

У дискусії взяли участь члени разової спеціалізованої вченої ради та висловили зауваження:

Офіційний опонент – доктор юридичних наук, професор **Гусаров Костянтин Володимирович**, член-кореспондент Національної академії правових наук України, завідувач кафедри цивільної юстиції та адвокатури Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, виступив без зауважень.

Офіційний опонент – кандидат юридичних наук, доцент **Кучер Віталій Орестович**, завідувач кафедри загальноправових дисциплін факультету № 1 Львівського державного університету внутрішніх справ, виступив без зауважень.

Рецензент – кандидат юридичних наук, доцент **Кирдан Богдан Васильович**, Національна академія внутрішніх справ, т.в.о. завідувача кафедри цивільного права та процесу, виступив із побажаннями: в дисертаційному дослідженні хотілося б більше побачити аналіз ознак сторін цивільної справи, зокрема щодо матеріально-правового статусу сторін як дійсних або ймовірних суб'єктів дійсного або ймовірного матеріального правовідношення. Ви дійсно давали ґрунтовну відповідь щодо нести ризик за настання наслідків, хотілося б що б це було більше описано нормами цивільно-процесуального законодавства.

Рецензент – кандидат юридичних наук, доцент **Петровський Андрій Володимирович**, Національна академія внутрішніх справ, професор кафедри цивільного права та процесу виступив із зауваженнями: в роботі недостатньо приділено уваги правовому статусу прокурора в цивільному процесі, оскільки судова практика наділена багатьма прикладами, коли прокурор ініціює відкриття провадження у справі (на захист прав та інтересів інших осіб) і таким чином набуває статусу однієї із сторін (позивача); у роботі доцільно було б розглянути питання розповсюдження на державу цивільно-процесуальної правоздатності.

Голова ради – доктор юридичних наук, доцент **Тихомиров Денис Олександрович**, Національна академія внутрішніх справ, професор кафедри теорії, історії та філософії права: вами обґрунтовано, що у своєму становленні та

розвитку інститут сторін у цивільному процесі України пройшов декілька етапів, які у цілому співпадають з етапами становлення державності на території України. Деякі пов'язані з конкретною подією, а деякі з існування історичного періоду. Зазвичай беруть якийсь з названих критеріїв.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» — членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Кругляку Костянтину Борисовичу** ступінь доктора філософії з галузі знань «Право» за спеціальністю **081 «Право»**

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Денис ТИХОМИРОВ

